

در رساله‌های نجاشی از امام صادق علیه السلام

المنطق

قیاس مرکب از متصله و منفصله

جلسه ۱۲۵

استاد فرخی

قیاس مرکب از حملیه و متصله

برای استنتاج از این نوع قیاس، ابتدا مقدمه ی حملیه را با آن طرف از قضیه شرطیه که واجد

حد وسط است، مقارن می کنیم، و از مجموع آن دو، یک قیاس حملی واجد شرایط به صورت یکی از شکلهای چهارگانه تشکیل می دهیم.

آنگاه از قضیه ی حملیه که از این قیاس بدست می آید، و طرف دیگر شرطیه که خالی از حد وسط است، یک قضیه شرطیه می سازیم، که در آن، طرف خالی از حد وسط در همان جای اول خود قرار می گیرد. و این شرطیه، نتیجه قیاس مورد نظر خواهد بود.

از میان اصناف چهارگانه ی این نوع قیاس، دو صنف آن نزدیک به طبع است:

۱- قیاسی که حد وسط در تالی شرطیه قرار دارد، و شرطیه صغری است.

۲- قیاسی که حد وسط در تالی شرطیه قرار دارد، و شرطیه کبری است.

و شرایط معتبر در این دو شکل عبارتند از:

۱- آنکه از حملیه و تالی متصله، یک قیاس اقترانی واجد شرایط انتاج تشکیل شود.

۲- مقدمه ی متصله، موجب باشد. و اگر سالبه بود، باید با نقض محمول، به موجب ای که

ملازم آن است، تبدیل شود.